

Músiques i cultures

Codi: 100657
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500240 Musicologia	FB	1	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Roquer Gonzalez
Correu electrònic: Jordi.Roquer@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Mauricio Rey

Prerequisits

És aconsellable (però en cap cas indispensable) disposar de coneixements musicals equivalents al grau mitjà.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és fer conèixer als estudiants la vinculació de les músiques amb el context de la cultura on es manifesten. Aquesta vinculació fa evident la diferència d'entorns culturals i de lògiques d'organització de la societat, en correspondència amb les diverses lògiques d'estructuració musical i els diversos entorns d'activitat on es produeix cada música.

El resultat formatiu ha de ser un panorama prou ampli de músiques situades y explicades des del corresponent entorn humà. D'altra banda, això permetrà percebre les grans àrees culturals pel que fa a la música i mostrar els elements bàsics de l'aproximació culturalista en l'estudi de les músiques.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Aplicar els coneixements adquirits en àrees musicològiques emergents, tant en el camp de la musicologia històrica com en el de l'anàlisi de músiques urbanes, de tradició popular i no occidental.
3. Aplicar i transmetre els coneixements adquirits a les demandes socials relacionades amb les músiques d'altres cultures.
4. Conceptualitzar la noció de música a partir d'una visió entre cultures i en una posició crítica enfront del nostre entorn social.
5. Descriure amb precisió l'objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
6. Discernir els elements bàsics de les grans àrees musicals i culturals del planeta i relacionar-los amb la praxi musical. Desenvolupar l'experiència de la relativitat cultural en l'acte d'escolta
7. Escriure un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina.
8. Identificar les principals tendències de recerca musicològica actual.
9. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina.
10. Reconèixer el paper de la música i de l'art en la societat actual, llur funció en les arts de l'espectacle, llur relació amb la cultura audiovisual, la tecnologia i la informàtica, així com amb les empreses de lleure i cultura.
11. Reconèixer en la praxi musical els elements de diverses cultures i de diferents èpoques històriques.
12. Relacionar les creacions musicals amb els seus diferents contextos, discriminant les funcions socials de la música, el seu paper i el del músic en la societat i en relació amb les altres manifestacions artístiques.
13. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

Continguts

La música com a procés comunicatiu. Implicacions en el pensament sobre l'activitat musical.

Les lògiques de l'ordre sonor. El xoc entre paradigmes culturals.

Recorregut per les polifonies cantades i orals d'Europa.

Europa de l'Est: de l'isopolifonia albanesa als models aksak.

Músiques a l'Àsia central: cants de gola i multifònics.

La música dels aborígens a la regió de l'Arnhem: didjeridoo, songlines i dreamtime.

Les lògiques culturals de la música balinesa.

Sud-àfrica i l'apartheid: música i política; música i resistència.

Les dicotomies culte / popular; oralitat / escritura; anònim / d'autor.

Les qüestions de gènere en la música.

La base cultural i el fonament biològic de la música en els treballs de John Blacking.

Els conceptes bàsics de l'etnomusicologia: èmic / ètic; finalitat / funció; etnicitari; enculturació / aculturació; apropiació; gènere; rellevància social; etnicitat; patrons de rebuig, narrativitat; sincrònic / diacrònic.

Introducció a la tecnologia aplicada a la recerca en musicologia.

Metodologia

L'assignatura té un perfil que combina el caràcter teòric i el pràctic. Així, s'alternaran sessions expositives de formació general teòrica amb d'altres on els conceptes teòrics són debatuts col·lectivament. Aquests debats podran portar-se a terme tant a classe com telemàticament si s'escau. S'avaluarà l'assoliment dels conceptes relatius a l'etnomusicologia i al culturalisme dins del context de les ciències socials i de les humanitats així com la capacitat de situar les grans àrees musicals i culturals estudiades.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe expositiva	30	1,2	1, 2, 4, 6, 8, 10, 11, 12
Estudi i lectura de materials	70	2,8	1, 2, 4, 6, 10, 13
Seminaris de debat sobre lectures	15	0,6	2, 5, 6, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories	2	0,08	2, 3, 13
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	30	1,2	1, 3, 6, 8, 12, 13

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basa en:

Dues proves escrites que tindran com a objectiu mostrar l'assimilació dels conceptes teòrics bàsics adquirits mitjançant les classes expositives. Aquests dos exàmens, distribuïts a meitat i final del curs, tindran cadascun una valoració d'un 50%. Serà obligatori per al còmput global de la nota haver superat separatament cada prova amb més d'un 5 sobre 10.

Es considerarà "no avaluable" aquell alumne que no s'hagi presentat a qualsevol de les dues proves de coneixement. Es preveu una reavaluació per a aquells alumnes que no arribin al mínim de qualificació.

Les proves podran ser revisades en una data i lloc publicitats pel professor al Campus Virtual.

Es farà una avaluació inicial que no computarà en cap cas en la nota final de l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació a classe en debats i exercicis col·lectius	10% de la nota	1	0,04	9

Prova final	45% de la nota	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Prova parcial	45% de la nota	1	0,04	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

DE LECTURA OBLIGADA:

COOK, Nicholas (2001). *De Madonna al canto gregoriano. Una muy breve introducción a la música*, Madrid: Alianza editorial.

MARTÍ, Josep (2000). *Más allá del arte. La música como generadora de realidades sociales*. Sant Cugat del Vallès: Deriva editorial.

DE LECTURA RECOMANADA O CONSULTA:

BEARD, David; GLOAG, Kenneth (2005): *Musicology, the key concepts*. New York: Routledge.

BUCCIARELI, M. i JONCUS, B. (ed) (2007). *Music as social and cultural practice*. New York: The Boodle Press.

CÁMARA DE LANDA, Enrique (2003): *Etnomusicología*, Madrid: ICCM

FRITH, Simon (1986): *Performing Rites. On the value of popular music*. Harvard University Press.

NETTL, Bruno; STONE Ruth; PORTER James; RICE, Timothy (eds), (1999): *The Garland Encyclopedia of World Music*, en 10 volums.

NETTL, Bruno (1996). *Música folklórica y tradicional de los continentes occidentales*. Madrid: Alianza Ed.

MALM, W. P., 1985, *Culturas musicales del Pacífico, el Cercano Oriente y Asia*, Madrid, Alianza editorial.

MERRIAM, Alan (1964): *The Anthropology of Music*. Evaston (Illinois): Northwestern University Press.

SCARNECCHIA, Paolo (1998). *Música popular y música culta*. Barcelona: Icaria Ed.

SMALL, Christopher, 1980: *Música. Sociedad. Educación*. Madrid, Alianza editorial.

Col·lecció Akal de llibres i CD sobre diferents cultures musicals. En aquest moment, han estat publicats 11 volums.

Programari

AUDACITY Programari d'àudio gratuït, de codi obert i multiplataforma
<https://www.audacityteam.org>

REAPER Digital Audio Workstation. Programari d'àudio gratuït, de codi obert i multiplataforma
<https://www.reaper.fm>